

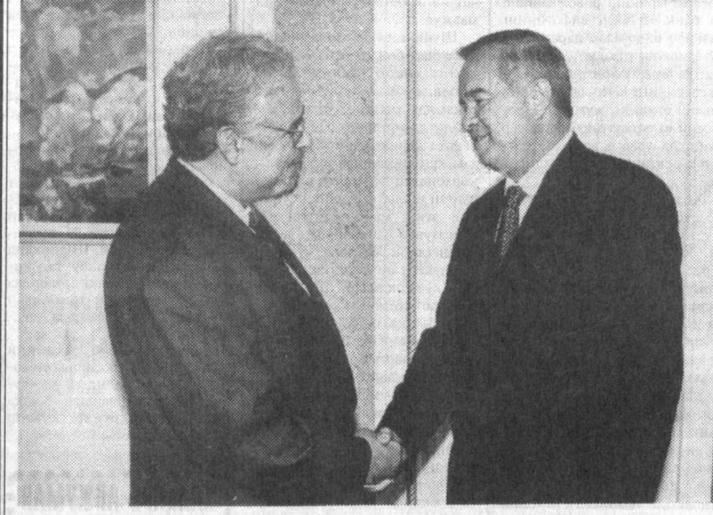
Халқ Сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

23 май, жума, 1997 йил
Сотувда эркин нархда. № 111 (1628)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 22 май кuni АҚШ Савдо вазирлиги маслаҳатчиси ва МДХ мамлакатлари билан энергетика ҳамда савдо ҳамкорлигини ривожлантириш масалалари бўйича вакили Ян Каличкини қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги савдо алоқалари тобора кенгайиб бораётганини қайд этди. Хусусан, Ўзбекистон билан АҚШ компаниялари ўртасида нефть

ва газ ишлаб чиқариш соҳасида ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш биз учун муҳим йўналишлардандир, деб таъкидлади, жумладан Президент Ислам Каримов.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан АҚШнинг «Энрон», «Тексако», «Мобил» ва бошқа компаниялари ўртасида мамлакатимизда янги нефть ва газ конларини қидириб топиш, уларни қайта ишлаш ҳамда етказиб бериш борасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш зарурлиги таъкидланди. Шунингдек,

риф билан келган Грузия давлат вазири Николоз Лекишвилини ҳам қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Грузия ўртасидаги ҳар томонлама алоқалар тобора кенгайиб бораётганини қайд этди. Ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш ҳар икки мамлакат учун манфаатли эканини таъкидлади.

-- Биз мустақилликнинг дастлабки йиллариданоқ Грузия билан тенглик асосидаги ҳамкорлик алоқаларини кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратмоқдамиз. Айни вақтда ҳар икки мамлакат ҳам ўзига хос синов даврини бошдан кечирмоқда. Бугунги кунда бир-биримизни қўллаб-қувватлашимиз Ўзбекистон учун ҳам, Грузия учун ҳам умумий бўлган юксак ғояларни амалга ошириш йўлида катта аҳамиятга эга эканини унутмаслик лозим, -- деди жумладан Ислам Каримов.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан Грузия ўртасидаги манфаатли ҳамкорлик алоқаларининг истиқболлари хусусида фикр алмашилди.

Учрашувда Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков иштирок этди.

(ЎЗА).

А. Тўраев
суратга олган.

ЎЗБЕКИСТОН -- ИШОНЧЛИ ҲАМКОР

Ўзбекистон -- Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки матбуот хизматининг хабар қилишича, Бош вазир Ў. Султонов бошчилигидаги республика ҳукумати делегациясининг Германияга таширифи чоғида Ўзбекистон Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан «Берлинер банк» ўртасида 200 миллион Германия маркаси миқдорида кредит тўғрисида битим имзоланди. Битимни Германия томонидан «Берлинер банк» бошқаруви аъзоси Питер-Йорг Кляйн, Ўзбекистон томонидан Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бошқарувининг раиси Р. Азимов имзолади. Битимни имзолаш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ў. Султонов иштирок этди.

Бу битим иккала мамлакатнинг молиявий ҳамкорлиги миқдорларини икки баравар кенгайтиради ва янги лойиҳаларни амалга ошириш учун анча камроқ фойза алоқалари билан кредит жалб этиш имконини беради. Бу эса олган қарзини вақтида тўлайдиган ва бозор ислохотларини ишонч билан, самарали амалга ошираётган мамлакат сифатида Ўзбекистонга ишонч ортганини кўрсатади.

Янги кредит иқтисодиётнинг машинасозлик, кимё саноати, қувурлар ишлаб чиқариш каби устивор тармоқларига, қон-қазилма саноатини таъмирлашга, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга доир лойиҳаларни маблағ билан таъминлашга сарфланади.

(ЎЗА).

«ИНТЕРКОНТИНЕНТАЛ»ДАГИ УЧРАШУВ

22 май кuni пойтахтдаги «Интерконтинентал» меҳмонхонасида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Каюм Ҳаққулов мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган АҚШ Савдо вазирлиги маслаҳатчиси ва МДХ мамлакатлари билан энергетика ҳамда савдо ҳамкорлигини ривожлантириш масалалари бўйича вакили Ян Калички бошчилигидаги делегация аъзолари билан учрашди.

Меҳмонларга мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ислохотлар, хусусан, нефть ва газ саноати соҳасида амалга оширилаётган кенг қўламдаги ишлар ҳақида атрафлича сўзлаб берилди.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан АҚШ компаниялари ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар хусусида ўзаро фикр алмашилди.

Учрашувда АҚШнинг Ўзбекистондаги Факуллода ва Мухтор элчиси Стенли Туэмлер Эскудеро ҳозир бўлди.

(ЎЗА).

ЎЗБЕКИСТОН -- ГРУЗИЯ: КОМИССИЯ МАЖЛИСИ

22 май кuni амалий ташир билан мамлакатимизга келган Грузия давлат вазири Николоз Лекишвили республика Вазирлар Маҳкамасига ташир буюрди. Бу ерда Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков ва Н. Лекишвили иштирокида икки томонлама ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон-Грузия ҳукуматларо комиссиясининг мажлиси бошланди. Уни Ўзбекистон Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков очиб, икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлаш мақсадида ўтказилаётган ушбу йиғилиш халқ ҳўжалигининг турли соҳаларидаги ўзбек-грузин ҳамкорлигини ҳар томонлама кенгайтирашга умид билдирди.

Икки мамлакатнинг талай вазирлик ва идоралари вакиллари иштирок этган мажлисда мамлакатлар ўртасида аввал имзоланган ҳукуматларо ҳужжатларнинг ҳаётга татбиқ этилиши, комиссиянинг 1997 йил давомидаги фаолият дастури ҳамда имзоланажак янги қатор битим ва шартномалар муҳокама этилди.

Комиссия мажлисининг расмий қисми ўз ниҳоясига етгач, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабековнинг Грузия давлат вазири Н. Лекишвили билан алоҳида учрашуви бўлди. Суҳбат чоғида икки мамлакат ўртасида тенг ҳўқуқлилик асосидаги ҳар томонлама ҳамкорлик алоқаларини кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Хусусан, транспорт ва алоқа ҳамда савдо-сотик соҳаларидаги алоқаларни ривожлантириш юзасидан фикр алмашилди. Айни вақтда ҳукуматларо комиссиянинг ишчи гуруҳлари Бош вазир ўринбосари К. Раҳимов ҳамда Грузия транспорт вазири М. Адеишвили раҳбарлигида ўз ишини давом эттирди. Транспорт ва алоқа, саноат, банк-молия, қишлоқ ҳўжалиги, туризм ва савдо-иқтисодиёт соҳалари бўйича тузилган ишчи гуруҳлар аъзолари халқ ҳўжалигининг турли жабҳаларидаги ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш масалаларини муҳокама этдилар.

Ўзбекистон билан Грузия иқтисодиётининг туташ нуқталари анчагина. Бу товарлар транзитидан тортиб, саноат, энергетика, қишлоқ ҳўжалиги соҳаларини ҳам ўз ичига олади. Айниқса, мамлакатимизни Европа билан боғлаётган Кавказорти транспорт йўналиши юқоридagi фикримизнинг ёрқин далилидир. Комиссия мажлисида ана шундай туташ манфаатларни ўрганиш, ўзаро иқтисодий алоқаларнинг янги босқичига асос солиш ҳақида атрафлича фикр алмашилди. Бу борада икки мамлакатдаги мавжуд қулайликлар ва шарт-шароит билан танишилди.

Комиссия мажлиси 23 май кuni ўз ишини давом эттиради.

(ЎЗА).

Тошкентда 22 май кuni Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги ҳукуматларо кенгашининг агросаноат мажмуи масалалари бўйича мажлиси бошланди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков сўзга чиқиб, Президент Ислам Каримовнинг мажлис иштирокчиларига самимий табригини етказди.

МДХ ҳудудидаги кўпчилик республикаларда бошқа айрим соҳаларда бўлгани каби, агросаноат мажмуи ҳам анча оқсоқланиб қолди. Бугун мустақил давлатлар

АГРОСАНОАТ МАЖМУИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДАН

халқро ҳамжамиятнинг тенг ҳўқуқли аъзоси бўлган бир пайтда ана шу соҳани янада ривожлантириш учун зарурат пайдо бўлганини ҳеч кимга сир эмас. Бунинг учун имконият етарли даражада. Зеро, қишлоқ инфратузилмасини барпо этишда агросаноат мажмуининг беқибё ўрни бор. Шунинг учун ҳам МДХ ҳудудида қишлоқ ҳўжалиги машинасозлигини ривожлантириш, бу соҳада фаолият кўрсатадиган қўшма корхоналар очиб, биогенетика ва селекция соҳаларида ҳамкорлик қилиш, жумладан, Усимликларнинг янги навларини ишлаб чиқиш, уларни ўрганиш, генетика захираларини айирбошлаш, қишлоқ ҳўжалиги зараркундаларига қарши курашда замонавий усулларни қўллаш, ўзаро тажриба алмашиш билан боғлиқ масалалар муҳокама мажлис қатнашчиларининг диққат марказида бўлди.

Мажлисида, шунингдек, илгари қабул қилинган ҳужжатларнинг бажарилишини назорат қилувчи ишчи гуруҳни ташкил этиш, мутахассислар айирбошлаш, генетика захираларини асраш ҳамда улардан ҳамкорликда фойдаланиш, товар ва хизмат кўрсатиш нархларини мувофиқлаштириш юзасидан ҳам ўзаро фикр алмашилди. Делегациялар вакиллари бу борадаги маърузаси тинланди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари А. Мухитдинов иштирок этди.

Мажлис 23 май кuni ўз ишини давом эттиради.

ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ БОШЛАНДИ

22 май кuni пойтахтдаги «Интерконтинентал» меҳмонхонасида «Ўзбекистоннинг нефть ва газ салоҳияти» мавзусидаги биринчи халқро конференция бошланди.

Анжуман Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорацияси ҳамда Буюк Британиянинг «Ай-ти-и» компанияси ҳамкорлигида ташкил этилган. Шунингдек, мазкур тадбирни ўтказишда Ўзбекистон Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки, хорижий сармоялар бўйича Ўзбекистон агентлиги, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Амро банк, Халқро молиявий корпорацияси каби нуфузли ташкилотларнинг ҳам ҳиссаси бор.

Конференцияда дунёнинг йигирмадан зиёд мамлакатидан етмишдан ортиқ иририк компания ва фирма вакиллари иштирок этмоқда. Улар орасида «Тексако», «Сименс», «Юнокал», «Мобил», «Энрон», «Асрес», «Камко» каби жаҳон нефть ва газ саноатининг етакчи компаниялари вакиллари иштирок этмоқда.

Анжуманга раислик қилаётган Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорацияси бошқаруви раиси Қ. Ҳаққулов Президент Ислам Каримовнинг конференция иштирокчиларига йўллаган табригини ўқиб эшиттирди.

Мамлакатимизда қўллаб-қувватланган ва ривожланиб келган халқро иқтисодий фаолият миллий банки билан ҳамкорликда янги конларни излаб топиш, уларни ўзлаштириш, шунингдек, нефть ва газ ишлаб чиқариш суръатларини ошириш натижасида Ўзбекистон 1995 йил амалда нефть мустақиллигига эришти, -- деб таъкидланди анжуманда.

Дарҳақиқат, бугунги кунда мамлакатимиз ҳудудида нефть ва газ захираларининг кўпчилиги нафта республикасининг бу маҳсулотларга бўлган эҳтиёжини қоплаш, балки уларни хорижга сотиш имконини ҳам бермоқда. Утган беш йил мобайнида нефть ишлаб чиқариш 3 баробар, газ 2,5 баробар қўпайгани бунга яққол далилдир. Ўзбекистон 1996 йилда 10 миллиард куб метр газни хорижга экспорт қилди.

Ҳозирги пайтда мамлакатимизда нефть ва газ қазиб олиш ҳажми

XII ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Муҳтарам кино санъати арбоблари! Қадри қўнғулар!

Сизларни, турли қитъалар ва мамлакатлардан келган кино ижодкорларини, қадимий ўзбек замида илм-маърифат, санъат ва маданиятга азал-азалдан эътиқоди баланд халқимиз ва шахсан ўз номидан муборакбод этишдан гоят мамнунман.

Тошкент киноанжуманининг «Умуминсоний қадриятлар ва миллий тараққиёт» шиори остида ўтиши бежиз эмас. Бу мустақил Ўзбекистон дёғридаги кино байрамизга янги ва янгича мазмун бахш этиши шубҳасиздир.

Ўзаро ҳамжиҳатлик, тинчлик, дўстлик, ҳамкорлик каби умумбашарий қадриятлар устивор бўлсагина, ҳар бир халқ, ҳар бир миллат фаровон яшаши, одил ва демократик жамият қуриши мумкин.

Тошкент киноанжумани инсонлар қалбига ёруғ орзулар бахш этишига, эрк, озодлик, тинчлик, ҳамжиҳатлик, дўстлик ва биродарлик ғояларини сингдиришга, мамлакатлар ва халқларнинг маданиятини ўзаро боғлашга, яқинлаштиришга, ер юзида ўзаро ишонч ва ҳурматни мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонаман.

Сизларни серқўш Ўзбекистон тупроғида яна бир бор самимий қўтайман ва кинофестивалингиз ишига муваффақият тилайман.

Ислам КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

МАРҲАБО, ФЕСТИВАЛЬ!

Мустақиллик боис кўрз ва тароват касб этиб бораётган Ватанимиз пойтахти қўллаб-қувватлаган халқро анжуманлар ўтказиладиган марказга айланиб бормоқда. 22 май кuni Халқлар дўстлиги саройи республика жамоатчилиги вакиллари, маданият ва санъат намоёндалари, кино мухлислари билан гавжум бўлди. Саройга Тошкентда фаолият кўрсатаётган дипломатик корпус, халқро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари ҳам ташир буюрдилар. Бу ерда XII Тошкент халқро кинофестивалининг тантанали очилиш маросими бўлди.

Шаҳар ҳокими Қозим Тулганов тантанали йиғилишни очар экан, ташкилий қўмитани номида фестивал иштирокчиларига ва меҳмонларини Тошкент замида муборакбод этди.

Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг фестивал қатнашчиларига йўллаган табригини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Уткир Раҳматов ўқиб эшиттирди. ЮНЕСКО Бош директори Федерико Майор табригини мазкур халқро ташкилотнинг Ўзбекистондаги вакили Берри Лейн ўқиб берди.

... Йиғилганларнинг қизгин олдиди остида анжуман байроғи кўтарилди. Муҳташам зал бўйлаб фестивал маҳдиси янгради.

Машҳур адиб, мазкур киноанжуман танлов ҳайъати раиси Чингиз Айтматов йиғилганларни самимий қўллаб, ҳайъат аъзолари билан таништирди. Улар орасида жаҳоннинг турли мамлакатлари вакиллари -- кинооюзулар, режиссёрлар, мутахассислар бор.

Бу гаали киноанжуман санъаткорларининг қимматли вақти очиб қўриги ва мусобақасидир. Шу боис, фестивал ғолиблари учун таъсис этилган салмоқли совринлар кеча қатнашчиларига намойиш этилди.

Тошкент кинофестивали «Умуминсоний қадриятлар ва миллий тараққиёт» шиори остида ўтаётганида теран раъзий матно бор. Зеро, умуминсоний қадриятлар турли эл ва элатларнинг эзгу тиллақларини, интишларини ўзиде муҳим жасас эмас, юксак миллий тараққиёт барча халқларнинг азалий орузини ифодалайди. Фестивал дастури доирасида намойиш этиладиган фильмларда бу ёрқин ҳақиқат яна

бир қарра намоён бўлса ажаб эмас. Шу маънода, Тошкент кинофестивалининг аҳамияти, унинг хақлар ўртасидаги дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлаш борасидаги ўрни беқибёдир. Фестивал фильмлари кино мухлислари қалбига ўчмас таассурот қолдиради, деб умид қиламиз.

Тошкент кинофестивалида жаҳоннинг 32 мамлакатиде ҳамда саккиз халқро ташкилотдан кино ва санъат арбоблари, олим ва мутахассислар иштирок этмоқда. Нуфузли фестивал ҳайъати расмий танловга қўйилган фильмларни Киночиқар уйда қўриқдан ўтказиб баҳолайди. Фестивал кунлари «Кино бозори» ишлаб туради. Анжуманга тахт қилиб қўйилган пойтахтимиздаги олти кинотеатрда фестивал мустақиллик йилларида Ўзбекистон эришган ютуқлар, меҳмондўст ва бағрикенг халқимиз билан яқиндан танишиш имкониятига эга бўлади. Меҳнат жамоаларида илм даргоҳларида, ижодий уюшмаларда кино юдузулари, анжуман меҳмонлари билан учрашувлар бўлиб ўтади. Кино санъатини янада ривожлантириш борасида мутахассислар тажриба алмашадилар, бир-бирларининг эришган ютуқларидан баҳраманд бўладилар.

Фестивалининг очилиш маросимида Ўзбекистон санъат усталари ва ижрочи ёшларининг катта концерти намойиш этилди.

Маросимда республика Бош вазири ўринбосари Алшпер Азизхўжаев қатнашди.

(ЎЗА).

МУСТАҚИЛЛИК ИНШООТЛАРИ

ОЗОД ЮРТНИНГ ОЛТИН КАМАРИ

Тўртинчи мақола

«СЕРПАНТИНА» -- ФАРҒОНАЛИКЛАР ЧЕКИДА

Таниқли олим ва журналист Фулюмхон Ғофуровнинг «Кўҳна Турон» деб номланган китобдаги тарихий лавҳалардан бирида туркий мисол келтирилади: «Милоннинг бошларида яшagan Хитой сайёҳи Ши-Чзиннинг маълумот беришича, Довон (Фарғона) жанубидаги Парфингача бўлган ҳудудларда яшовчи халқлар турли лаҳжаларда сўзлашадилар. Лекин улар бир-бирларининг тилларини яхши тушунадилар. Довон ва Фарғона... Географик жиҳатдан улар бир-бирига бевоқиф бўлиб, лекин манабда иккаласи бир жой номи сифатида ишлатилапти. Уша даврларда Фарғона «Довон» деб юритилганмикин? Балки бу сўз бутунлай бошқача маънони аниқлатгандир? Нима бўлганда ҳам, тоғлар орасида жойлашган юртининг Довон деб аталиши галати туюлди, менга...

ишларини бажаришдан иборат, -- леки Яшин ака Назоров. -- 3-портални аллақачон қўйдан чиргарганми. Ҳозир у ерда киргизистонлик туннелчилар ишлашапти.

Андижонликлар билан хайрлашиб, фарғоналиклар хузурига йўл олarkanми, хаёлимдан шу фикрлар ўтди. Улар бутун ажодларга яшган маконда қўйилмақом тоғ йўли барпо этётганликларини билармиканлар? Ёки томирларинга оқётган ўша бобокалонларнинг қони -- шижоати мустикалик иншоотида фидойилик қўрсатишга даъват этилдикин?.. Вилоят штаби катта йўлнинг буйида, Режак доминининг ёнида яшашга бошлаган эди. Жуда вақтида келган эканман. Вилоят автйўли бирлашмаси бошқаруви унинг бошчилигида Яшин Назоров, Шунингдек, курилиш майдонинда иш олиб бораётган уч асосий ташкилот -- Кўкюн йўл-кўприк қуриш, Фарғона йўллардан мунтазам фойдаланиш бошқармалари ҳамда Буйада тумани автйўли бошқармаси бошқарилари Муса Жўраев, Исмоил Маматов ва Мухаммадхон Ташматовларни учратдим. Уларга мудоаани айтдим. -- Асосий вазифамиз Режак домини остидаги ўтғури туннелининг 3-4-порталларини таясирлаш ва 1,5 қақиримлик йўлда тупроқ

қўтариладиган тик йўлни яхши биласиз. Транспорт ҳаракати учун энг нуқудай жойлардан бири бу. Кескин бурилишлар, ҳам, кўчки хавфи ҳам шу йўналишда кўпроқ. Бунинг устига, ҳайдовчиларнинг қўриш масофаси ҳам жуда қисқа. Шу боис шу орадаги уч «қаватли янги йўл» барпо этилади. Халқаро йўлсозликда бу «серпантина» деб аталади. -- Қайси тилдан олинган экан?

Бозор иқтисодиёти ривожланган мамлакатларда банклар ўртасида ўз мижозларини сақлаб қолиш ва янги мижозларни жалб этиш учун ўзаро кескин рақобат кураши мавжуддир. Бундай рақобат шартини кўпайтиришга, солиқ-китоб хизмати учун олинмаган воситачилик ҳақини қамайтиришга, банклар ҳисоб рақамига сервис хизматининг янги шакллари тақлиф қилишга, имтиёзли фойзалар ва мижоз учун қўлай шартлар асосида кредит беришга ва бошқа қўлайликлар яратишга интилади.

Мамлакатимизда бозор муносабатларининг ривожланиши ва банк хизмати сифатининг халқаро андозлар даражасига кўтарилиши тижорат банкларидан ўз мижозларига банк хизматларининг кенг мажмуасини тавсия этишни, жумладан, хорижий валютада ҳисобварақлар очиб ва уларга доир хизматлар кўрсатишни талаб қилмоқда.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон Республикаси банк тизими ҳам шу йўналишда ривожланимоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хўжалик юритувчи субъектларга банк хизматини тартибга солиш юзасидан чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони ушбу жараёндаги чўқулатиришга қаратилган.

Маъруз Фармонга асосан ҳар бир корхона ва ташкилотга ўз банк ҳисоб рақамини ўзи танлаган банкда очилиш ҳуқуқи берилган. Бундай ҳуқуқ илгари ҳам мавжуд эди. Жорий этилаётган тартибдаги янгилик шунданки, унга мувофиқ ҳар бир корхона ва ташкилот ўзининг миллий валютадаги ҳисоб рақамини ва хорижий валютадаги ҳисобварақини фақат битта банкда очиб олиши шарт.

Бу шунинг билдиришики, агар хозирги кунгача корхонанинг ҳисоб рақамига, айтайлик, Пахтабанк хизмат кўрсатилган бўлса, унинг валюта ҳисоб рақами Миллий банкда очилган эди ва бундай аҳвол банклар ва корхоналарга қатор нуқудайликлар вужудга келтирар эди. Масалан, жуда кўп ҳолларда корхона зудлик билан бирон бир тўловни амалга ошириши зарур бўлиб қолган, бироқ унинг ҳисоб рақамидан

ми? -- У ҳам бизнинг чеки-мига тушди...

Одатда ҳайратомуз ишларни уудалаган кишилар ҳеч қачон мақтанмайдилар, аксинча, ҳаммаша камтарлик қиладилар. Бунга ҳозир яна бир қарра амин бўдим.

Иш вақти бу ерда ҳам Андижон участкасидаги каби эрталаб соат 6 дан бошланар экан. Соат биргача биринчи, 2 дан 8 гача иккинчи смена ишларкан. Яшаш ва ҳордик жойлари тартибли ва озода. Озиқ-овқат, бошқа таъминот масалаларида сира камчилик йўқ. Довондаги ишларнинг бир мезърада бориши таъминлаш мақсадида вилоят ҳокими махус фармойиш чиқарибди. Унга қўра, вилоятдаги барча ташкилотлар қурувчиларга қўмақлаштишга жалб этилган.

-- Бутунги кунда қурилишда 80 га яқин машина ва механизм ишлатилапти, -- дейди Буйада тумани йўл қурилиш бошқармаси бошлиғи Мухаммадхон Ташматов. -- Кунига 1,5-2 минг куб метр тоғ жинслари портлатилиб, 6 минг куб метр тупроқ ишлари амалга оширилади. Эскаваторчи Мухаммадали Ҳайдаров, бульдозерчи Марат Солиқов, Абдулатиф Раҳимов ва бошқар хизматини алоҳида таъкидлашни истардим. Айниқса, Абдулатиф ака барчага ўрнатқ: У киши ҳозир янги тегиш -- 410 от кучига эга «Кателлар» (АҚШ) бульдозерини олиб келгани кетган. 300 от кучлик «Комашо» бульдозери (Япония) ҳам роса иш берапти. Уни Николай Наҳимов бошқарапти. Яна бир илгиримиз -- «БелАЗ» ҳайдовчиси Абдурахим Раҳимовнинг номини ҳам ёзиб қўйинг. Эртанга улар «серпантина»га йўл олишди...

Шу кунги Кўкюн йўл-кўприк қуриш бошқармаси пешкашлагани -- эскаваторчи Самадхон Далажон, Абдурахмон Эркаев, автокўтаргич ҳайдовчиси Ёқубжон Исоқов, механизмчилардан Алексей Чалов, Абдурашул Курбонов билан ҳам танишдим. Оқдй, меҳнатқаш бу инсонлар бутун мустикалик юртининг келажиги учун хизмат қилмоқда. Улар улкан қурилиш майдонига ишлатилганликларидан, нафақат мамлакат пойтахти билан Фарғона водийсини, ҳатто жаҳонга юз тутаётган Ватанамизни бутун ер юзи билан туташтирувчи бебаҳо иншоотнинг бунёд этаётганликларини қоракдан ҳис этишмоқда. Айни шу тўғрй уларга куч-қувват, шайрат-шижорат бахш этилган.

Темур АБДУРАҲМОНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАРГА БАНК ХИЗМАТИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ЮЗАСИДАН ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИГА МАРКАЗИЙ БАНКНИНГ ШАРҲИ

Бозор иқтисодиёти ривожланган мамлакатларда банклар ўртасида ўз мижозларини сақлаб қолиш ва янги мижозларни жалб этиш учун ўзаро кескин рақобат кураши мавжуддир. Бундай рақобат шартини кўпайтиришга, солиқ-китоб хизмати учун олинмаган воситачилик ҳақини қамайтиришга, банклар ҳисоб рақамига сервис хизматининг янги шакллари тақлиф қилишга, имтиёзли фойзалар ва мижоз учун қўлай шартлар асосида кредит беришга ва бошқа қўлайликлар яратишга интилади.

Мамлакатимизда бозор муносабатларининг ривожланиши ва банк хизмати сифатининг халқаро андозлар даражасига кўтарилиши тижорат банкларидан ўз мижозларига банк хизматларининг кенг мажмуасини тавсия этишни, жумладан, хорижий валютада ҳисобварақлар очиб ва уларга доир хизматлар кўрсатишни талаб қилмоқда.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон Республикаси банк тизими ҳам шу йўналишда ривожланимоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хўжалик юритувчи субъектларга банк хизматини тартибга солиш юзасидан чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони ушбу жараёндаги чўқулатиришга қаратилган.

Маъруз Фармонга асосан ҳар бир корхона ва ташкилотга ўз банк ҳисоб рақамини ўзи танлаган банкда очилиш ҳуқуқи берилган. Бундай ҳуқуқ илгари ҳам мавжуд эди. Жорий этилаётган тартибдаги янгилик шунданки, унга мувофиқ ҳар бир корхона ва ташкилот ўзининг миллий валютадаги ҳисоб рақамини ва хорижий валютадаги ҳисобварақини фақат битта банкда очиб олиши шарт.

Бу шунинг билдиришики, агар хозирги кунгача корхонанинг ҳисоб рақамига, айтайлик, Пахтабанк хизмат кўрсатилган бўлса, унинг валюта ҳисоб рақами Миллий банкда очилган эди ва бундай аҳвол банклар ва корхоналарга қатор нуқудайликлар вужудга келтирар эди. Масалан, жуда кўп ҳолларда корхона зудлик билан бирон бир тўловни амалга ошириши зарур бўлиб қолган, бироқ унинг ҳисоб рақамидан

стари маблаг бўлмади. Айни вақтда, унинг бошқа банкдаги валюта ҳисоб рақамидан бу тўловни амалга оширишга старли миқдордаги чет эл валютасида маблаг мавжуд. Бундай ҳолда у ушбу ҳисоб рақамлар бўйича тезлик билан ҳисоб-китобни амалга ошира олмапти.

Бундан ташқари, кўпгина корхоналар ўз ҳисоб рақамларида маблаг йўқлигини вақт келиб, бошқа контрагентлар олдидан қарзларини тўламаптилар. Ваҳоланки, уларнинг бошқа бир банкдаги валюта ҳисоб варақларида кредиторларнинг талабларини қондириш учун етарлича миқдорда чет эл валютасида маблағлари мавжуд.

Шунингдек, корхона ва ташкилотлар бошқа банкдаги валюта ҳисоб рақамларида маблаг бўла туриб, ҳисоб рақамида маблаг йўқлиги сабабли ишчиларга маош тўлашни кечиктиратган ҳоллар ҳам кўп учрамоқда ёки айрим корхоналар экспортга мўлжалланган ишлаб чиқаришни ташкил этиш мақсадида олмаган кредиторлар бўйича муддатни ўтган қарзлар юзата келишига йўл қўймоқдалар. Экспортга маҳсулот сотишдан олинган тушум бошқа банкдаги валюта ҳисоб рақамларига келиб тушмоқда, уларга хизмат кўрсатувчи банклар эса сууда қарздорлигини қўлай олмаптилар ва ҳоказо. Буларнинг барчаси халқ ҳўжалигига тулданмаган қарзлар занжирини вужудга келишига сабаб бўлмоқда.

Юқорида баён қилинганлардан келиб чиқиб, хўжалик субъектининг валюта ҳисоб рақамини унинг ҳисоб-китоб рақамига хизмат кўрсатувчи банкга ўтказиш ёки аксинча, унинг ҳисоб-китоб рақами валюта ҳисоб рақами жойлашган банкга ўтказиш халқ ҳўжалигига амалга оширилмаган тулвалар муаммосини кўп жиҳатдан бартараф этиш имконини беради. Бошқа томондан банклар мижозларини сақлаб қолиш ва янги мижозларни жалб этиш учун фойдаловчи шартлар асосида банк хизматларини тақлиф этиши, хизмат учун олинмаган тўловлар мижозларини қамайтириш, хизмат турларини кўпайтириш ва ҳоказо йўллар билан ўзаро

рақобатни кучайтирган бўлур эдилар.

Ҳозирги пайтда тижорат банкларининг қўчилиги (фаволият юрйтаётган 29та банкдан 23таси) валюта операцияларини амалга ошириш ҳуқуқини беришчи Марказий банкнинг Бош лицензиясини олган. Бугунги кунда банкларора рақобатни кучайтириш мақсадида Марказий банк қолган банкларга ҳам чет эл валютасида операциялар ўтказиш ҳуқуқини бериш масаласини кўриб чиқмоқда.

Фармоннинг иккинчи бандида мувофиқ, барча банкларга корхона ва ташкилотларнинг ҳисоб-китоб ва валюта ҳисоб рақамларини уларнинг ўзлари танлаган банкларга тўсиқсиз ўтказиши тўғрисида қўрсатма берилган.

Корхона ва ташкилотлар ҳисоб рақамларини ўзлари танлаган банкга ўтказишдан олдин ушбу ҳисоб рақамлар жойлашган банк олдидан мажбурийларини қоплашлари лозим. Ҳисоб рақамидан маблаг етарлича бўлмаган тақдирда, ҳисоб-рақам кўчирилаётган тижорат банклар корхоналарнинг расмийлаштириш йўли билан ушбу мажбуриятни ўз зиммасига олиши лозим. Шунинг билан эшити лозимки, ушбу тадбирлар корхона, ташкилотлар ва тижорат банклар томонидан фақат ихтиёрий равишда амалга оширилади.

Корхона ҳисоб рақамини бошқа банкга ўтказишда тижорат банкни ўз олдидан мажбурийларини қоплашдан бошқа қўшимча шартлар қўйиш ҳуқуқига эга эмас.

ХАЛҚАРО АНЖУМАН

Андижонда «Органум» даси моёда алашинуви жарайларига физик ва математик олимларнинг таъсир мавзусида халқаро анжуман бўлиб ўтди.

Андижон давлат университетиде айни пайтда биохимия, биофизика, физика муаммолари бўйича ўнлаб йирик илмий таъкиротчилар олиб борилмоқда. УФА мухбир аъзои А. Қосимов етакчилигидаги илмий ҳодимлар, олимлар пахтачиликни янада ривожлантириш соҳасида ўзига хос мактаб яратмоқдалар. Уларнинг кўп йиллик илмийлашлари тўғрисидаги таъкиротчилар, касаликларга чидамли, тўласи пишиқ янги нави яратилди.

Илмий анжуманда қўлаб халқаро муқофотларнинг соҳиблари, таниқли олимлар Е. Тўрақуллов, Б. Тўшмухаммедов, Д. Ҳамидов ва бошқалар иштирок этидилар. Улар ўз мазъулариде вилоятда санотнинг ривожланиб бораётганлиги, кишлоқ ҳўжалигига «Андижон технологияси» бутун мамлакатга кенг қўлланилаётганлигини эътироф этиш билан бирга фар-техника соҳасидаги долзарб масалалар ҳусусида батафсил тўхталдилар.

О. ШОДМАНИВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ФЙДАЛИ УЧРАШУВЛАР

Қурилиш ва ёғочни қайта ишлаш саноти ҳодимлари касабга уюшмаси халқаро федерациясининг делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Унга шу ташкилотларнинг бош котиби Улф Асп раҳбарлик қилмоқда. Меҳмонлар Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгашида бўлишти. Федерация кенгаши раиси Хулкар Жамолов Ўзбекистон касабга уюшмаларининг бозор муносабатлари шартини таъкиротчиларнинг, меҳнат аҳлини ижтимоий-иқтисодий муҳофаза қилиш борасида олиб бораётган амалий ишлар ҳақида таъкиротчилар берди.

Ўзбекистон қурилиш ва бинокорлик материаллари саноти ҳодимлари касабга уюшмасининг марказий қўмитасида тармоқ касабга фаоллари билан бўлиб ўтган учрашувлар эса кизгин фикр алмушав бўлиб ўтди.

Тошкентда бўлаётган қурилишлар меҳмонларда катта қизиқиш уйғотди. Улар «Сифат», «Тошчет» эълурлиш ҳиссалорлик жамиятлари бинокорлари касабга фаоллари билан ҳам учрашдилар. Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Т.Шокиров билан бўлган суҳбат меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

Делегация аъзолари Темировлар даври тарихи Давлат музейи, Ўзбекистон санъат музейи экспонатлари билан танишдилар. Меҳмонлар, шунингдек, Самарқандда ҳам бўлидилар.

Ж. САБДУЛЛАЕВ, Ўзбекистон Касаба уюшмаси федерациясининг кенгаши матбуот ва ахборот бўлиб мудир.

ХОНОБОДИКЛАР ТАШАББУСИ

Хонободликлар кўпдан буён шаҳарнинг «Курорт шаҳар» макомини олиши учун ҳарқат қилишмоқда. Бу ерда 20-30 йил муқаддам қурилган 130 та кўп қаватли уй-жой мавжуд бўлиб, улар кўпдан буён обдон таъмирлашга, атрофлари эса обод қилишга муҳтож. Бироқ маҳаллий бюджетда бу ишга етарли маблаг йўқ.

Шу сабабли шаҳар ҳокимлигида санот корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари меҳнат жамоаларининг вакиллари, шунингдек давлатга қарашли бўлмаган сектор -- акционерлик жамиятлари, хусусий кичик корхоналар, савдо-ишлаб чиқариш фирмалари намондалари ҳамда маҳалла кўмиталар фаоллари билан маслаҳатлашиб, ихтиёрий хайрия маблағлари ва шаҳарликларнинг шахсий пулларини жалб этиш ҳисобидан уларни таъмирлаш тақлиф этилди.

Маслаҳат чоғида айтилган ишлар ҳисобга олиниб, ҳар бир кўп қаватли уй муайян ҳомиётига бириктириб қўйилди. Уй ана шу ҳомиё корхона маблағи ҳисобидан ва ҳодимларнинг шахсий иштирокида таъмирланмоқда. Кўпгина ҳомиёлар қисқа муддат ичида уй-жойларнинг анчагина қисмини таъмирлаб улғурдилар, болалар майдончаларини тартибга келтиридилар.

Бу уйларда яшовчиларнинг ўзлари ҳам қарат тургани йўқ; улар ҳаширда иштирок этиб, подвалларни тартибга келтирмоқда, уйлар атрофини кўкаландоқлаштириб, тозалашмоқда.

Кўп қаватли уйларни таъмирлаш, шаҳарнинг бутун уй-жой ҳадасини кўкаландоқлаштириш ва обод қилиш ишларини республика мустақиллигининг олти йиллигига қадар тугаллаш режалаштирилган. Шаҳар ҳокимлиги маҳалла кўмиталари ва меҳнат жамоаларидаги ҳомиёлар ўртасида меҳнат рақобати шартларини ишлаб чиқди. Ишлар ниҳоясига етган, энг яхши маҳалла кўмитасига махус соврин -- янги «Тик» автоташнаси топширилди.

Шаҳар аҳлининг берган баҳосига қараб, энг муносиб ҳомиё -- меҳнат жамоасига «Дамас» микроавтобуси берилди.

ХОРИЖИЙ САРМОЯЛАР КУЧАЙТИРИЛГАН РАҒБАТЛАНТИРИШ ВА МУҲОФАЗА

Ўзбекистон Республикаси ҳукумати бозор иқтисодиётини ривожлантириш учун инвестициялар зарурлигини аниқлаган ҳолда, чет эл инвестициялари учун республикада МДХ давлатлари орасида энг ишончли ва қўлай шартини яратиш вазифасини ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Маълумки, республикада хорижий сармоядорлар учун кўпгина қўлайликлар ва солиқ имтиёзлари яратилган, бироқ энг яхши омили Ўзбекистон иқтисодиёти даражасининг сифат жиҳатидан юксалиши бўлди. Унинг иқтисодиёти 1996 йилда нафақат барқарорлашди, балки МДХ нинг бошқа давлатларига нисбатан тез суръатларда ривожлана бошлади. «Инвесторлар учун энг қўлай шарт-шароитлар яратиш бера оладиган вақтимиз келди, -- дейди республика Бош вазири У. Султонов. -- Мақсадимиз Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётида сарфланган ҳар бир доллардан ўн йил давомиде камиде уч доллардан даромад олишни таъминлашдир».

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ХОРИЖИЙ САВДО ҲАМКОРЛАРИ

- Европа Ҳамжамити -- 21 фоиз
Козогистон -- 13 фоиз
Туркия -- 4 фоиз
Хитой -- 1 фоиз
АҚШ -- 1 фоиз
Тожикистон -- 6 фоиз
Украина -- 3 фоиз
Қирғизистон -- 3 фоиз
Жанубий Корея -- 11 фоиз
Бирлашган Араб Амирликлари -- 2 фоиз
Россия -- 35 фоиз

Ўзбекистон Республикасига хорижий сармоялар жадвал суръатлар билан кириб келмоқда. Республика Президентини И. Каримов 1996 йил охиридаги ўз матбузасида Ўзбекистонга киритилган инвестицияларнинг жами суммаси 6 млрд. АҚШ долларини ташкил этганлигини қайд этган эди. Расмий маълумотларга қараганда, 1996 йилда капитал қўйилмалар янги ички махсулотнинг 26 фоизини, жумладан, хорижий инвестициялар деярли 20 фоизини ташкил этди. Иқтисодиётнинг хон-кимё саноти, шунингдек, телекоммуникация ва энгил санот каби устувор соҳаларига йирик инвестициялар киритилиши натижасида 1997 йилда капитал қўйилмалар миқдори янги ички махсулот ҳақимининг 26 фоизидан ошиб кетиши кўтилмоқда.

Ўзбекистонга, айниқса, унинг устувор соҳаларига хорижий инвестицияларни киритишда институционал тўсиқлар ниҳоятда кам даражада ёки умуман йўқ. Хорижий инвесторлар тўғрисида тўғри капитал қўйилмаларини амалга оширишлари, хусусийлаштирилган акциядорлик компанияларининг акцияларини сотиб олишлари ва ҳатто уларни 100 фоиз ҳақимда сотиб олишлари, шунингдек, олинган фойда ва дивидендларни ўз ватанига олиб кетишлари мумкин. Охириги 5 йил ичида хорижий инвестициялар учун асосий йўналиш қўшма корхоналар бўлиб қолди.

Ўзбекистонлик ва хорижий шериклар ўртасида ташкил этилган қўшма корхоналарнинг сони 3000 тага етди. Айни пайтда чет эллик иштирокчилар бошқа имтиёзлари билан бирга, «хорижий инвестор» макомини олиш учун зарур бўлган улushi, 1997 йилнинг 1 январда-

ги ҳолатга кўра, 10 фоиздан 30 фоизгача ошди. 1 январгача рўйхатдан ўтган корхоналар эса рўйхатдан ўтганлик тўғрисидаги гувоҳномада белгиланган муддат тугагунга қадар ўзларининг дастлабки имтиёзларини сақлаб қолдилар.

1994 йилда «Хорижий инвестициялар тўғрисида»ги кенг қамровли Қонуннинг қабул қилиниши тўғрйли чет эл ишбилармонлари фаволиятнинг ҳуқуқий асоси яратилди. Янги қонунлар, норматив ҳужжатлар маъруз Қонун асосида тузилмоқда. «Хорижий инвестициялар тўғрисида»ги Қонунда бошқа чора-тадбирлар қатори сурғат тизимини жорий этиш ва қонунчиликнинг инвесторлар учун анча нуқудай бўлган орқага қайтиш таъсирини маън этиш кўзда тутилган. Чет эл инвесторлари улар рўйхатга олинган пайтда амалда бўлган қонунларга ўн йил мобайнида бўйсунмадилар. «Хорижий инвестициялар тўғрисида»ги Қонунда форс-мажор вазиятлар ташқари қолларда активларни давлат тасарруфига ўтказиш маън этилади ҳамда келишмовчиликларнинг чет элдаги Халқамлик судларида кўриб чиқилиши ва эркин муома-

ладаги валютага айирбошланган фойдани чет элга ўтказиш ҳуқуқи қафолатланади. Юқоридаги Қонунга мувофиқ, корхоналар тариф тўловларинан озод қилинадилар ҳамда ўзлари ишлаб чиқарган товарларни экспорт қилиш ва ишлаб чиқариш дастхотларини импорт қилиш учун лицензия оладилар. Шуниси диққатга сазоворки, «Хорижий инвестициялар тўғрисида»ги Қонуннинг бандларидан бирида йирик чет эллик ҳамкорларга энг муҳим соҳалар бўйича алоҳида имтиёзлар ва алоҳида юридик маком берилиши юзасидан ҳукумат билан музокаралар олиб бориш ҳуқуқи берилиши кўзда тутилган.

1997 йилнинг 1 январиде чет эл сармоялари иштирокидаги корхоналар учун бир неча янги меъёрий ҳужжатлар ва имтиёзлар қабул қилинди. Бу ерда шунини алоҳида таъкидлаш лозимки, юқорида қайд этилган саналарга рўйхатга олинган корхоналар рўйхатдан ўтказиш тўғрисидаги гувоҳнома муддати тугагунча ўзларининг солиқдан озод қилишга доир дастлабки ва бошқа бир қатор имтиёзларини сақлаб қолдилар. Янги меъёрий ҳужжатлар талабларига кўра, корхоналар учун хорижий сармоя иштироки энг камиде 300.000 долларни ва корхона устав капиталининг камиде 30 фоизини ташкил этиши ҳамда даромад солиқдан озод қилиш муддати беш йилдан етти йилгача узайтирилиши белгиланган. Агар хорижий сармоя иштироки 300.000 дан то 1 млн. долларгача бўлган мижозини ташкил этса ва устав капиталининг 50 фоизидан ошса, у ҳолда солиқ ставкаси 20 фоизгача қамаядди; агар сармоя 1 млн. доллардан ортик мижозини ташкил этиб, устав капиталининг 50 фоиз хорижий иштирокчига тегишли бўлса, солиқ ставкаси

16 фоизгача озаяди. Ўзбекистоннинг иқтисодий мустақиллига эришишига ердан берувчи лойиҳалар, айниқса, энергетика, дон, гўшт ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш каби устувор соҳалар корхоналари учун энг қўлай имтиёзлар сақлаб қолинган. Янги талабларга жавоб берувчи ва илгари ҳам иқтисодиётнинг устувор соҳаларидаги лойиҳаларда иштирок этган корхоналар солиқ имтиёзларига эга бўлидилар ва солиқлардан 7 йилгача муддатга озод этиладилар.

Импортининг ўрнини босиш, экспортни кенгайтиришга қўмақлашувчи ёки ҳомашёни қайта ишлаш ҳақимини оширишга ердан берувчи санот тармоқлари, жумладан, тўқимачилик саноти катта имтиёзларга эга бўлиди. Шунингдек, ўз инфраструктурасини замонавийлаштириш ёхуд ривожлантириш жараёнини жадаллаштирувчи ёки четдан замонавий ишлаб чиқариш технологияларини келтирувчи корхоналар учун ҳам имтиёзлар берилди. Импортининг ўрнини босиш ёки товарлар экспортини кенгайтириш жараёнига жалб қилинган янги корхоналар, агарда улар-

нинг махсулотлари болалар фаровонлигини таъминлашга қаратилган бўлса, 5 йил мобайнида даромад солиқдан озод қилинадилар; ушбу муддат тугагандан сўнг улар олдий солиқ ставкасининг ярмини тўлайдилар. Импортининг ўрнини босувчи ёки экспорт товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш жараёнига жалб этилган ҳамда хорижий иштирокчилнинг улushi 50 фоиз ва ундан ортик миқдорни ташкил этадиган барча корхоналар даромад солиқдан 2 йилга озод қилинадилар. Олинган фойдани ишлаб чиқаришга қайта сарфлайдиган корхоналар ҳам даромад солиқдан озод этилади.

Аммо хозирги вақтда йирик инвесторлар Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришда жуда муҳим аҳамият касб этмоқдалар. Чунки улар энг зарур инфраструктура ва технологиялар жорий этилишини таъминлашлари мумкин. Бугун энг йирик инвестициялар Longho -- олтин казиб олиш санотини ривожлантириш (250 млн. АҚШ доллари); ВАТ -- тамаки саноти (230 млн. АҚШ доллари); Даевоо -- автомобиль саноти (200 млн. АҚШ доллари) ҳамда Ньомонт -- олтинни қайта ишлаш (

ХАБАРЛАР ОКИМИ

УЗЛУКСИЗ ТЕЛЕМАРАФОН

Жиззах вилояти ҳокими қарори билан маҳаллий телевидение фаолиятини яхшилаш ва зарур ускуналар билан таъминлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мақсадда телевидениега бир неча ҳомий ташкилотлар бириктиришди.

Ушбу гажхўрликларнинг самараси ўлароқ Гаабанинг 52 йиллиги муносабати билан биринчи мартаба «Ободончилик, ижодкорлик, тадбиркорлик» мавзусида телемарафон дастури намойиш этилди. Кўрсатувда буғунги кунда қишлоқ жойларида ўтказилаётган ислохотларнинг моҳияти, ободончилик, миллий ҳунармандчилик, тадбиркорлик ишлари кенг тарғиб қилинди.

Маҳаллий санъаткорлар, шоиру ёзувчилар ва театр жамоалари чиқиш қилдилар. **Ҳ. НАБИРАЕВ,** «Халқ сўзи» мухбири.

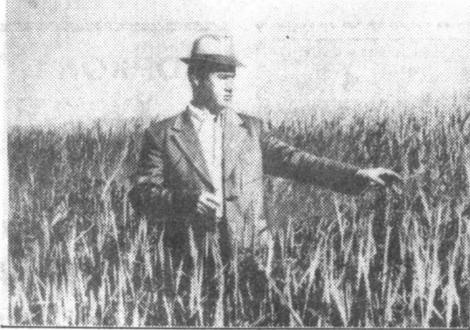
АЁЛЛАР... УЗОҚ ЯШАЙДИ

«Нуроний» жамғармаси Қорақалпоғистон бўлимининг шу йил бошларида оған мавлудларига қараганда 1,5 миллионга яқин аҳоли истиқомат қиладиган Қорақалпоғистон Республикасида юз ёшдан оған табаррук кексалар 109 нафарни ташкил қилар экан.

Аср билан юзлашганлар республиканинг деярли барча туманларида яшаб келмоқда. Бу кишиларнинг биротаси ҳам алоҳида кун тартиби билан яшаган эмаслар. Улар орасида фарзанд кўрмаганлари ҳам, серфарзандлари ҳам, нос ёки тамаки чекканлари ҳам, зарарли одатлардан ўзини тийганлари ҳам бор.

Қорақалпоғистонлик узоқ умр кўрувчиларнинг бу қадар турфа хиллиги, уларнинг яшовчанлиги сирини табиий шароит, ҳаёт тарзи, касб-кор ёки шунга ўхшаш бирор омиллар билан бевосита боғлаб, асослаш қийинчилик тугдирди, албатта. Лекин Қорақалпоғистон бўйича олинган маълумотлар ўз навбатида «аёллар эркакларга нисбатан узоқ яшайди» деган фикрнинг яна бир қарра исботи сифатида хизмат қилиши мумкин. Сабаби бу ерлик 109 нафар асра тенгдош азизларнинг фақат 19 нафарига боболаримиз бўлиб, қолганлари табаррук момолардир.

Ҳайитбой АБДУСОДИҚ, «Халқ сўзи» мухбири.

ФАРЗ

Унинг олтимишта бақувват-бақувват тераклари бор. Ҳар бир шохи (баргига-да!) шундай қалималар ўйиб битилган: «Умр -- дарахтга ўхшайди. Бир гуллайди, бир сўлади. Ана шу икки манзил ўртасида менинг ҳаётим тарозининг икки палласидай тенглашиб турибди. Кеча қайрилиб ортимга қарайдим: Теракларининг ҳаммаси тик ўсаётди. Демак бизнинг йўлимиз ҳам тўғрига экан...»

ТИЛЛАЕВНИНГ ТЕРАКЛАРИ

Сиз ҳайрон бўлаёсиз. Бу Тиллаев деганлари бахшимиз ё ширимдики, теракларнинг шохларидаги «ёзувлар»ни бизга изоҳсиз ўқиб бераёпти, дерсиз ҳам. Йўқ, шовилманг.

У дунё кўрган одам. Дунё деганда ҳаётнинг ҳар қиррагини тушунган. Аср ўзбекининг, тўғрироғи, жайдари дехқоннинг, захматқаш чорвадору-чўпоннинг, боринги, ҳаммининг ДУНИСини беш қўлдай билди. Билмаган соҳаси йўқ ҳисоб. Муаллимлик, ҳуқуқшунослик, ҳуқуқ, ўнлаб касбларнинг ноини татиб кўрган. Ҳозир-чи, дейсизми? Э, оққан дарё оқаверар экан. Толмас ака ҳозирги кунда Чирокчи тумани меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бўлимида бошлиқ. Ёши... Юқорида бекорга олтимишта теракни эсламадим.

Ҳаляям кўз тегмасин, унда икки ингитнинг шашти бор десам лоф бўлмас. Гирунмайсизми? Унда туронгайига бир кулоқ тuting: -- Толмас ака, шу десангиз, асли ўзи одам-зотнинг исмидаган бир ҳикमत бўлар экан шекилли. Бўлмаса, сиз тенглар «э, ишлаб нима қиламан энди, шунча йил давлатга ишладим, қани давлат менга ишласин-чи, деб

уйида ётади...

-- Ҳар кимнинг ўз ўлчови, йўриғи бор. Менинг эса ўзбекининг зўр шоири бор-ку, Абдулла Ориф айтганидай, ўз жайдари фалсафам бор, сизга айтсам. Майли, қўйинг, дам оладиганлар дамани олсин. Мен ҳали чарчаганим йўқ. Ўрганиш, одат бўлиб қолган менга. Сахармардонда туриб Чирокчининг ичка-риси бир қур айлиниб чиқмади. Маҳаллаларни кузатаман. Узимча кейин тахмин қиламан: манави кўча топ-тоза, одамлариям бир-бирига оқибати, буниси эса сад паллаштироқ. Нотинчликнинг «сири» балки шундандир? Янаям ким билди. Қадимда ҳам боболаримиз уй-ҳовилларга, қолаверса, бозорларга қараб улуснинг аҳил-иноқ, нотинчлигига, баҳо берган-ку!

Мени бошқа бир ташвиш қийнайд. Президентимиз мамлакатнинг қайси вилоят, шаҳар-қишлоғига борсалар, одамлар билан дийдорлашиб, дардлашадилар. Йўқларда ўзини қийнаётган муаммоларни дағдамга очиб ташлайди. Айниқса масъул раҳбарлар зиммасига жуда катта масъулият юклайди. Халқнинг тили унда турган ташвишларни рўйи-рост айтди. Шунда ўз-ўзимга савол бераман: бизнинг

раҳбарларимиз шунча таъна-дашномлардан кейин ҳам кўзларини нега очмай-тилар-а? Бу дарди саволга ўз-ўзимдан жавоб ҳам топаман. Улар биринчи навбатда юртбошимиздан ўрнак оласлар арийди. У киши доим халқ билан бирга бўлишлар, кўпроқ улус дардига кулоқ солишлар, деб бежизга қуйнамаслигининг сир-саноатларини англайман ва ақсарият қуйиб бўғиб раҳбарларнинг суботсизлиги ва ношудлигини ана шу оддийгина ҳақиқатни унутиб қўётганида кўраман.

Мана, ҳозир ишлайдиган, яшайдиган замон келди. Чунки энди меҳнатинга ачинайсан-да. Бир томони ўз элиг, ўз мамлакатинг учун ҳар қандай савоб ишини қилиш учун ўзингда катта куч борлигини сезиб турсан. Унда нега раҳбарларимиз сусти ишляпти, дерсиз. Уларнинг тафаккурини, дунёқаролини ўзгартириш керак. Ахир бекорга Президент маънавият масаласини энг асосий йўналиш сифатида эътироф этмадилар-ку! Буни чуқур англаб етиш керак. Қайонгача қараб туралиш. Бизларда юз-хотирчилик, боқибёвмлик, ошқора танқидга чидамаслик, яъни жижизаклик деган иллатлар

бор. Ана шулардан тезроқ қутулиш керак. Улар билан узоққа бориб бўлмайди. Кечагина эшитдим, Андижонда Президентимизнинг ўзи очик айтди ахир: Бизнинг дўшманимиз йўқ, деб. Жуда ҳаққоний ва тўғри гап. Ҳаммаси ўзимизга боғлиқ. Эртанингиз ҳеч ким четдан келиб белгилаб бермайди. Ўз тақдиримизни ўзимиз вратамиз.

-- Кеңирасиз, Толмас ака, бир дафтарингиз бор экан. Кўзим тушиб қолди. Унда шундай ёзувлар бор: «Халқимга нафим тегмаган кунни яшаган умрим ҳисобига қўшолмайман. Халқ ва давлат манфаатиндан ўз манфаатини устун қўйиб яхшиликка олиб келмайди». Уларни қачон ёзиб қўйгансиз?

-- Тўрт йилча бўлди-ёв. Озолик замонида ҳар бир ўзбекистонликнинг юрағида акс садо бериб турадиган, ойдин ва нури йўллари йўллайдиган чорлов-да булар. Юртбошимизнинг ҳар биримизни руҳантарадиган бундай ҳикматли сўзларини ҳар тал ўқитанимда ўзимдан сўрайман. Қани бутун нима ҳан қилдим ўзи? Эдошларимнинг кўнглини кўтарадиган савобли, хайри юмушларни бир-бир санайман.

Дарвоқе, қўлимдан келганича шу хонаминг

остонасини умид билан хатлаб ўтаётган ҳар бир инсоннинг кўнглини кўтариб баҳоли қудрат ёрдам берайман. Шундай замонда билганим-да одамнинг бир-бирига бўлган меҳр-оқибати!

Шунингдек, бу Чирокчи деганим кичкина жой эмас. Мамлакатнинг бир бурчи. Лекин гоҳо нега ишлар тез юришиб кетмапти, дея орғиниб ҳам қоламан. Очиғи, халқнинг руҳияти, кайфияти яхши. Муҳими, ишлайман, шу халққа савобим тегсин, дейдиганлар кўп. Тадбирқору ишбилармонлар орасида ҳам ўзимиздан, ҳам хориждан шериклар излаётганлар бизда бор. Уларнинг ақсарияти ёшлар эканлигини кўриб бошим осмонга етади. Шуларда энди, юртнинг эртасига эгалик қиладиганлар. Уларни энди ўсиб келаётган ёш нихолларга қиёслаймиз. Бир сўз билан тоғдай ўсиб кетади, бир сўз билан синиб, қайрилиб кетади.

-- Эшитишимча, бу йил Чирокчида тераклар кўп эканлиги...

-- Шағмангизни тушундим. Тўғри, ўртада яхши-яхши бот-роғларимиз эътиборсизлик орқасидан қуриб кетувди. Бўлмаса қандай боғлар барпо қилинган эди. Ҳозир ўтган ўша хатоларни тиклаш бошланди.

Мен мақтанлигини унчалик хуш кўрмайман. Лекин ўз қўлим билан тиклаган боғлар, бинолар, ариқ-каналарнинг бутунги аҳволини кўриб эзилман. Бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди. Катта йиллардан берида «қани ким қовунинг қанча кўп нави, уруғини йиғиб келса зўр мукофот бор», деб юбордим. Ишонасизми, чиялик Файзулла Хуррамов деган қишлоқ хўжалик фанлари номзоди қовунинг элик хил уруғини топиб келса бўладики? Қанча шов-шувлар бўлиб кетди, Чирокчида. Мен бу билан нима демоқчиман?

Халқ булоққа ўхшайди. Унда катта бойлик ётибди.

-- Сизни яна қандай ташвишлар ўйлантиряпти?

-- Мен доим умид билан яшашни яхши кўраман. Ўтган кунимга шуқур қилишни яхши кўраман. Нолимайман. Ҳар бир лаҳза ва куннинг қадри қанчалар азизлигини билмаман. Шунинг учун бутунги кунда Чирокчининг эртанги истикболи ҳозирданоқ нурилигини кўришиб турибди. Жуда катта имкониятлар бор. Янги раҳбарлар ҳам катта ишларни бошлашяпти. Лекин... Барбир айтмасам бўлмайди. Мана, ўн йилларки, Чирокчида темир йўл олиб келиш муаммоси ҳақида гапирилади. Натига чиқмаёпти. Ҳатто озгина иш бошлаб ҳам қўйилган. Ёки яна бир ташвишим: икки йилча бурун республика тадбирқорлари йиғинида Чирокчи туманида 2000 йилгача мўлажалланган ишлар дастури (!) совриндор бўлган эди. Ҳаммамиз қувонган эдик. Афсус, дастурда қайд этилган масалаларнинг ақсарияти ечимини топмади.

-- Энди сўнги саволим: кўпни кўрган одамсиз. Умр деганлари бир қарвондай гап. Ўтади кетади. Айтинг-чи, шунча йил яшаб, англаган ҳаёт ҳақиқатингиз нима?

-- Ҳаёт ҳақиқатининг ўзи -- тўғри, ҳалол яшаш дегандир. Яна бир томони, ўзинга эмас, халқинга, Ватанимга қандай хизмат қилганинг, барбир, бир кун келиб тарозига қўйилар экан. Икки палла тенглашса, демак, ёмон яшамасан. Менинг учун Ҳақиқат битта: Ўзбекистон деган давлат ер юзиде ягона. Ҳар биримиз шу юрт, шу мамлакат учун қанча ҳалол хизмат қилсак, умримиз дараҳти ҳам шунчадак яшнаб гуллаверадик.

Эркин ЭСИРАДИЕВ сўхбатлашди.

Термиз туманидаги Халқобод жамоа хўжалиги дала-ларида гўзага ишлов бериш қизғин олиб бориламоқда. Айни дамда мақзур жамоа хўжалигида мавжуд 600 гектар ера экилаган уруғ юз фоиз ушиб чиқиб, мўла ҳосил қўи қўришиб қолди.

СУРАТЛАРДА: бригадир Х. Эриязоров, механизатор Н. Саидов.

И. ХҲЖАЕВ (ЎЗА) олган суратлар.

ПИЛЛАКОРЛАР ЗАФАРИ

Сурхондарё вилояти Денов тумани пиллакорлари маррага етди. Тайёрлов идоралари улардан шартномада белгиланган-дек 44 тонна «кумуш тола» қабул қилиб олди. Деновликлар яна 21 тонна пилла топшириш учун астойдил меҳнат қилишмоқда.

Фаргона вилояти Фурқат тумани «кумуш тола» ижодкорлари зафар кучди. Қабул пунктларига 175 тоннадан зиёд қимматбаҳо саноат хомашёси етказиб берилди. Миришкорлар яна 40 тонна пилла топширишга аҳд қилдилар.

«ХАЛҚ СЎЗИ» АРАЛАШГАЧ

ВАЗИФАСИГА ТИКЛАНДИ

Тахририятимизга хат йўллаган Дехқонobod туманида яшовчи Т. Эшонқулов ўз вазифасидан нотўғри бўшатилганлигини баён қилиб, ушбу масалада ёрдам беришни сўраган эди. **Мақзур шикоят газетамиз назоратига олингач, хатда кўрсатилган муаммо ижобий ҳал этилганлиги тўғрисида жавоб хати олдиқ.**

«Қашқадарё вилояти, Дехқонobod туманидаги С. Айний номи мактабининг ўқув-тарбия ишлари бўйича ўринбосари Т. Эшонқуловнинг лавозимидан нотўғри бўшатилганлиги тўғрисидаги аризаси вилоят халқ таълими бошқармаси томонидан урганилди. Хатда келтирилган эътироз-

лар тасдиғини топди. Т. Эшонқулов ҳақиқатан ҳам вазифасидан асоссиз олиб ташланганлиги учун у шу йилнинг 5 майда лавозимига қайта тикланди. Кадрлардан фойдаланиш ва таълим-тарбия жараёнида йўл қўйган хато-камчиликларни учун ушбу мактаб директори вазифасидан озо-

дрилди. Бошқа таълим муассасаларида бундай ҳолатлар қайтарилмаслиги учун туман халқ таълими бўлими томонидан чоратдирлар белгиланди.

Х. МАЪСУДОВ, республика халқ таълими вазири ўринбосари.

Ўзбекистон Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбирқорлар палатаси
Ўзбекистон Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбирқорларни қўллаб-қувватлаш фонди

**Тадбирқорлар ва мутахассисларни
“Жунни қайта ишлаш”**
(29 май 1997 й. Бухоро шаҳрида. 28 май рўйхатдан ўтиш)

“Мева ва сабзавотларни қуритиш”
(30-31 май 1997 й. Сурхондарё вилояти Олтинсой туманида)

мавзуларида ўтказиладиган семинар-кенгашларга таклиф этади:

иштирокчиларни палата ва фонднинг ҳудудий экспортни ривожлантириш марказларига мурожаат этишларини сўраймиз:

Бухоро ш., Навоий кўч., 3
Навоий ш., Петров кўч., 26
Андижон ш., Навоий кўч., 122
Наманган ш., Носир кўч., 7
Фаргона ш., М. Қосимов кўч., 62
Самарқанд вило., Самарқанд ш., М. Улуғбек кўч., 148
Самарқанд ш., Ота-турк кўч., 10
Тошкент ш., Путилов кўч., 210
Гулистон, Навоий кўч., 46
Жиззах ш., Ш. Рашидов кўч., 63
Сурхондарё вило., Термиз ш., М. Қаҳҳор кўч., 18
Қорақалпоғистон, Нукус ш.
Қашқадарё вило., Қарши ш., Мустақиллик кўч., 1
Хоразм вило., Урганч ш., ал-Хоразмий кўч., 27

т: (36522) 35-867, 34-817 (модем)
т: (43622) 33-284, 39-267 (факс), 06-116(мод)
т: (37422) 65-060, 67-327 (модем)
т: (36922) 66-100, 64-181, 64-321(модем)
т: (37322) 47-655, 44-345(факс), 45-958 (мод)
т: (36622)26-52-05,
т: 33-73-96, 33-74-03 (модем)
т: (3712) 65-26-44, 65-26-47(модем)
т: (36722) 25-47-87, 25-07-00(модем)
т: (37222) 31-560, 33-421 (факс)
т: (37622) 37-752, 35-819 (факс)
т: (36122) 78-663, 78-681 (факс)
т: (37522) 45-267, 44-818, 30-693(модем)
т: (36222) 65-244, 68-750(модем)

Экспорт марказлари ишhini мувофиқлаштириш бўлими:
Тошкент шаҳри, Правда Востока кўчаси, 6-уй
тел:(3712) 32-09-43, 32-09-42(факс-модем)

UZDUNROBITA
cellular

“Ўздунробита” ҚК ўз абонентларига маълум қиладикки, абонентлик ускуналарини кафолатли таъмирлашдан сўнги ишларни бажариш учун тарифлар

1997 йил 1 майдан

50 фоиз
қисқартирилди:

тестлаш
қисмларни алмаштириш
иккинчи даражали қисмларни таъмирлаш

“Ўздунробита” ҚКнинг кечаю кундуз ишлайдиган маълумотлар хизмати телефони – **611** (абонентлар учун) ва **30-09-09**

Абонентлар учун барча қўнғироқлар – **бепул**

ОҚҚАН ДАРЁ ОҚАВЕРАДИ

22 май, 1997 йил... Эрта тонгдан, Соҳибқирон бобомиз боғи атрофини карнай-сурнай садолари тудди. Бу нуфузли киноанжумани орзиқиб кутган меҳмонлар-ку бирдан Ўзбекистонда яна бир байрам бошланаётганини англашди. Мезбонлар эса...

Етмишни қоралаб қолган машҳур ўзбек актёрларидан бири Хиндистонлик ёш киночилардан бирини кўлиқлаб, мутаржум қизни чорлади: «Қизим, бу йилгини Хиндистондан дейишди. Демак, Раж Капурнинг болалари десам алашмайман. Қани унга тушунтир-чи, мен 40 йилга яқин кинонинг нонини едим. Лекин шунинг 35 йили бир тарафу, қолган 5 йили бир тараф. Ана шу 5 йил менинг умримда энг бахтли кечган давр бўлди десам арзийди. Унга айт, Тошкентни бир замонлар нон ва дўстлик шаҳри дея таърифлашарди. Ҳалиям, шундай, кўз тегмасин. Аммо ана энди кино шаҳри бўлиб қолишига ҳам иймо-

ним қомил».

Соат ун бўлишига ун беш дақиқа вақт қолган. «Ўзбекино» давлат акционерлик компанияси раиси Темурали Юнусов XII Тошкент Халқаро кинофестивали жюри ҳайъатининг раиси, Туркистон халқлари адабиётининг энг ёруғ юлдузларидан бири Чингиз Айтматовни чорлаб, матбуот конференцияси ўтказилмаган залга ташриф буюришди. Ҳамма ҳаяжонда. Чет эллик ва маҳаллий журналистлар, қолаверса, радио-телевидениенинг чопқир техник ходимларига Чингиз оғани ўраб олишди. У соатига қаради. Илтос, шошиланглар, пресс-конференция тугасин, кейин бафуржа гаплашамиз» деди.

Узимизча, тахмин қилувдик: нари борса юздан ортиқроқ журналистлар кирса керак деб. Қайда, бутун зал тўлиб кетди. Матбуот конференциясини

бошқараётган кинофестиваль матбуот маркази раҳбари Аббосхон Усмонов ҳамкасбларини мулоқотга чорлади.

Журналистларнинг тинимсиз берилётган саволларига батафсил жавоб қайтарар экан, Чингиз Айтматов бир ҳақиқатни алоҳида таъкидлаш лозимлигини айтди. Яъни бугуннинг тарозиси ўтмишнинг тарозисига нисбатан анча адолатлидир. Яъни ниҳоят, Туркистонда, қолаверса, Марказий Осиёда бир замонлар оққан маънавият ва маърифат дарёлари яна қайтиб оқа бошлаганини эътироф этди.

Матбуот конференцияси тугаётганида журналистлар яна қўлларидagi анжуман дастурига нигоҳ ташладилар. Шунда Чингиз оғанинг юз-кўзларига самимий табассум югуриб, «Ҳозир ҳаммамиз ҳазрат Навоий бобомиз қошига борамиз. Қани кетдик», — дея йўл бошлади.

... Алишер Навоий бобомизнинг боғлари гуллаб ётибди. Бу ерга ҳар куни турли давлатлардан келган меҳмонлар қадам ранжида қиладилар. Еки қаердан нуфузли давлат раҳбарлари еки делегациялари Ўзбекистонга ташриф буюришса, Навоий бобомиз боғи ва ҳайкалини зиёрат қилади. Бу зиёрат замирида сизу бизнинг асрлар оша яшаётган бой тарихимиз, маданиятимизга бўлган улкан ҳурмат ва эҳтиром мужассамлигини чин дилдан ҳис қиламиз. Бугун ҳам дунёнинг турли давлатларидан келган киночилар ҳазрат бобомиз пойига гуллар қўйиб, боғни айландилар. Биз эса анжуман иштирокчилари

Кинофестиваль соғирларди.

нинг тассурутлари билан қизиқдик.

Паоло Роскон Старикинг (Греция):

— XII Тошкент халқаро кинофестивалига биз «Жодуланган» номли фильмимизни олиб келганмиз. Унда оддий бир грек кизининг машаққатли ҳаёти тасвирланган. Фильм давомида кизча кўп оғир дамларни, бахтсизликларни бошидан кечириди. Унинг тақдири марҳума онасининг тақдири билан уйғун ҳолда тасвирланган. Фильм ниҳосида шўрлик кизча ўзини кўприқдан ташлаб, фожияли равишда ҳалок бўлади. Ёвуз кучларнинг қилмишлари уни шундай йўл тўтишга мажбур қилади. Фильм асосан инсоний муносабатлар, инсон тақдири ҳақида ҳикоя қилади. Машҳур грек киноактрисаси Эйви Карабато ушбу фильмда бош ролни маҳорат билан ижро этган. Унда кўпчилик гарб киноларига хос бўлган сюрреалистик кўринишлар ҳам, фантастика ҳам уйғунлашиб кетган. Кўрганлар фильм сюжети бениҳоя мазмундор, дейишарди. Биз Тошкент фестивалида илк бор иштирок этапмиз. Тўғриси, ўзбек томошбинлари уни қандай қабул қилишаркан, дея бироз ҳаяжонланаялган ҳам.

— Ўзбекистон ҳақида илк таассурутларингиз қандай?

— Шу пайтга қадар Ўзбекистон мен учун қўл етмас, жозибали дийр эди. Бу ерга келишни мудом орзу қилардим. Чунки Ўзбекистон ҳам Греция каби жуда қадим ва бой маданиятга эга эканлигини яхши биламиз. Самарқанд, Бухоро, Хивадаги машҳур тарихий обидалар, буюк жаҳонгир Амир Темурали хон қўйилган Гўри Амир макбарасини зиёрат қилиш мен учун қанчалик сурури эканлигини билсангиз эди... Яна бир ниятим миллий ўзбек киноси билан ҳам яқиндан танишишдир. Фестиваль давомида шунга ҳаракат қиламан.

АКБАРХОН, актёр, продюссер, режиссёр (Хиндистон):

— Бундан тўққиз йил олдин илк бор Тошкент кинофестивалида иштирок этган эдим. Ушанда учта фильмимизни олиб келган эдик. «Ходиса» деб номланган ана шу фильмлардан бирида мен актёр сифатида суратга тушган, режиссёрлик ва продюссерлик қилган эдим. Ушанда ўзбек халқининг меҳмондўстлиги, фестивални ташкиллаштиришдаги тартиб-интизом менга жуда маъқул бўлган эди. Бу гал ҳам ана шу аъёнларнинг гувоҳи бўлдим ва бундан бениҳоя хурсандман.

Бу галги фестивалга ташриф буюришимдан мақсад, биз Ўзбекистон кино ижодкорлари билан ҳамкорликда ўзбек ва хинд халқлари учун сеvimли бўлган, буюк инсон Захриддин Муҳаммад Бобур ҳақида тарихий фильмини суратга олишни ният қилганмиз. Бу ерда ана шу фильм сценарийси хусусида фикрлашиб оламиз. Бундан ташқари, мен Акбаршоҳ ва унинг бобоси Бобур ҳақида ҳикоя қилувчи телесериални суратга олганман. У уч қисмдан иборат телезепс бўлиб, эллик сериядан ортиқдир. Мана шу телесериални ўзбек томошбинлари эътиборига ҳавола қилиш учун олиб келганман. Насиб этса, яқин келажақда у мамлакатингиз ойнаи жаҳони орқали ўзбек хонадонига кириб боради, деб уйлайман.

Дени ОСКЕРИС, актриса (Туркия):

— Мен кино санъатига тасодифан кириб келганман. Лекин актриса бўлганлигимдан ҳечам афсусланмайман. Чунки шу вақтга қадар бир қанча фильмларда етакчи роллар ижро этиб, бу соҳада ўз ўрнини топа олдим. Хусусан, Туркия кино шинавандалари эътиборига ҳавола этилган учта катта телесериалларда образлар яратганман. Тошкент кинофестивали

конкурсда намойиш этиладиган Туркия кино ижодкорлари томонидан суратга олинган «Улмас каранфилерлар» фильмида ҳам зўравонликка қарши курашаётган кишининг рафиқаси ролини ўйнаганман. Умид қиламанки, фильмимиз ўзбек томошбинларининг ҳам кўнглидан жой олади.

Биз бугун эрталаб Тошкентга келдик. Яшил шаҳарнинг чиройли кўчалари, хиёбонлари менда ажиб таассурут уйғотди.

Норқобил ЖАЛИЛ,
Фафур ШЕРМУҲАММАД,
Тулқин КАРИМОВ
(суратқаш),
«Халқ сўзи» муҳбирлари.

Technology that works for life

SAMSUNG ELECTRONICS

Видеокамераси VP-K85

16 қарра оптик катталаштирувчи ва рангли видеоизловчи 8 мм.ли видеокамера.

- Такомиллаштирилган юқори сифатли рангли видеоизловчи.
- 16 қарра оптик катталаштириш.
- HI-FI Stereo товуш.
- Ёрузликни кучайтириш учун ичига қўйилган лампа.
- 5 режимида автоэкспозиция.
- Махсус рақамли безаклар (электрон ва сунъий ёрузлик фильтрининг вазифаси).
- Титларнинг ичига жойлашган генератор.
- Катталиги ташриф карточкасида келадиган масофадан бошқариш пульта.

Фирма дўконлари

TOU Ко. Лтд.	Тошкент	Амир Темурали кўчаси, 110	(3712)	34-02-58
				35-09-86
Кафолат Файз	Тошкент	Эскижўва кўчаси, "Чорсу" бозори	(3712)	42-29-89
Кафолат Файз	Тошкент	Қодирий кўчаси, 1, "Турон" меҳмон.	(3712)	41-46-38
Отaxon	Фаргона	Ал-Фаргоний кўчаси, 20	(3732)	24-78-76
Наврўз	Андижон	Мустақиллик кўчаси, 14	(37422)	43-8-60

SAMSUNG

КОРХОНА, ТАШКИЛОТ, ХУСУСИЙ ФИРМА РАҲБАРЛАРИ, ТОВАР ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1997 йил 27 майдан 29 майгача Самарқанд товар-хонашиё биржаси томонидан Самарқандулгуржибиржасавдо, вилоят тадбиркорлар ва товар ишлаб чиқарувчилар палатаси, Давлат мулк қўмитасининг худудий бошқармаси билан ҳамкорликда Самарқанд вилояти ҳокимлиги раҳбарлигида "Буюк ипак йўли" амалий ҳамкорлик халқаро форуми ўтказилади. Анжуман "Афросиёб" сайёҳлик мажмуи биносида бўлади.

Анжуманга МДХ мамлакатлари ва узоқ хорижийнинг товар ишлаб чиқарувчилари, инвесторлар таклиф этилган.

Ишонимизки, форум энг яхши маҳаллий ва хорижий ишлаб чиқарувчиларни жамул-жам этади. Улар турли-туман маҳсулотларини тақдим тадбир, тўпланган тақрибалари билан ўртоқлашадилар, узоқ муддатли шериклик алоқасини ўрнатадилар ва ўзаро манфаатли шартномалар тўзадилар.

Шунингдек, анжуман доирасида Самарқанд вилояти корхоналарининг ўрнатилмаган ускуналари сотилади.

Шу билан бирга маълум қиламиз: ярмаркада тузилган экспорт шартномалари божхона пошминасидан, лицензиядан ва давлат бюджетига 30 фоизлик мажбурий валюта тўловидан озод этилади.

Боғланиш учун телефонлар: (8-3662) 33-71-66, 33-70-51. Факс: 31-17-66.

Ташкилий қўмита.

Эркалар бақувват бўлиши керак

СТАМИНА

Шаҳар дорихоналарига мурожаат қилинг.

АПИФЕН

мушак оғриқларини қолдирадиган ишончли, самарали восита.

Кунига уч маҳал 1-2 таблеткадан.

Шаҳар дорихоналарига мурожаат қилинг.

© 1997 гўрчи ақдотти фарма дилитид

«Уздонмаҳсулот» Давлат — акционерлик корпорация бошқаруви ижро девони жамоаси, бошқарма бошлиғи Р. Лутфуллаевага акаси Сайфулла ЛУТФУЛЛАЕВНИНГ бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади ва ҳамдардик билдиради.

Тошкент вилояти ҳокимлиги жамоаси Чирчиқдаги «Электромобсановт» ишлаб чиқариш бирлашмасининг собиқ бош директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган муҳандис Вохид ҚОДИРОВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардик билдиради.

ХАЛҚ СЎЗИ
НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Хўж ва қонунчилик 36-37-85;
Иқтисодиёт 36-36-65, 36-07-94;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28;
Эълонлар 36-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0298, 40 290 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета ИВМ компьютерида терилди ва оператор Рустам АЗИМОВ томонидан саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмаҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 22.50 1 2 3 4 5 6